

INŠTITUT INSTITUTE
ZA NOVEJŠO ZGODOVINO OF CONTEMPORARY HISTORY

Privoz 11
1000 Ljubljana, Slovenija

+386 1 200 31 20
info@inz.si

INŠTITUT ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

POVZETEK SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA

po 31. členu Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID)

Ljubljana, junij 2026

1. POVZETEK SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA IN SWOT ANALIZA

Inštitut za novejšo zgodovino je izvedel samoevalvacijo znanstvenoraziskovalne dejavnosti, s katero je sistematično in kritično pregledal svoje delo, dosežke, procese in učinke z namenom izboljšanja kakovosti ter usklajevanja z zunanjimi standardi in lastnimi strateškimi cilji. Pri tem je ugotovil, da ima dobro zastavljeno strategijo razvoja, da so bili ukrepi za doseganje izbranih ciljev pravilno zastavljeni in da uspešno izpolnjujemo kazalnike. Zato tudi za naslednjo pogodbeno obdobje stabilnega financiranja načrtujemo nadaljevanje tako zastavljenega razvoja. Smo pa glede na opravljeno analizo situacije (glej spodaj SWOT analizo) zaznali več vidikov trenutnega razvoja, ki potrebujejo ustrezno revizijo. Ohranili bomo že zastavljene cilje, nekaj smo jih združili, dodali enega novega.

PREDNOSTI (notranji dejavniki)	SLABOSTI (notranji dejavniki)
● Inštitut je uveljavljena raziskovalna organizacija za novejšo zgodovino in digitalno humanistiko. ● Inštitut ima dolgoročne raziskovalne programe, ki zagotavljajo kontinuirane in poglobljene raziskave, hkrati pa so dovolj prožni, da omogočajo fleksibilno obravnavo aktualnih raziskovalnih tematik, povezanih z jedrom programskih skupin. ● Inštitut ima dobro razvito raziskovalno infrastrukturo, ki je vpeta v širši slovenski in evropski raziskovalni prostor. ● Inštitut je uspešen pri pridobivanju sredstev kompetitivnega projektnega financiranja. ● Inštitut ima vzpostavljeno zdravo, varno in stabilno delovno okolje. ● Inštitut je raziskovalna organizacija, ki je privlačna za raziskovalce na začetku kariere.	● Ne dovolj izkoriščeni potenciali interdisciplinarnega in multidisciplinarnega povezovanja raziskovalnih skupin na inštitutu. ● Zaradi hitrega naraščanja števila zaposlenih je na inštitutu vedno večja prostorska stiska. ● Veliko zaposlenih stalno ali občasno dela od doma. To omejuje naključno interakcijo med zaposlenimi in možnosti za izmenjavo izkušenj in mreženja. ● Inštitut ima kolegialno delovno kulturo in učinkovite projektne skupine, vendar še ne dovolj razvito skupinsko delo na skupnih raziskovalnih rezultatih. ● Zaradi velike količine dela, ki ga prinaša veliko število projektov in pomanjkanje dodatnega podpornega osebja, je precejšen delovni pritisk na zaposlene. ● Nizka stopnja diverzifikacije projektnega financiranja (večinoma temeljni projekti ARIS in steber 1 okvirnega programa Obzorje Evropa).
PRILOŽNOSTI (zunanji dejavniki)	GROŽNJE (zunanji dejavniki)
● Raziskovalne tematike, s katerimi se ukvarja inštitut, so zanimive za morebitna nova sodelovanja in pridobivanje novih projektov. ● Relativno širok nabor možnosti za dodatno financiranje raziskav. ● Možnosti za dodatno medinstitucionalno in projektno sodelovanje. Širitev, diverzifikacija in specializacija raziskovalnih aktivnosti je podlaga za sodelovanje z več/drugimi partnerji. ● Digitalna raziskovalna infrastruktura in digitalne metode v raziskavah kot podlaga za mednarodno projektno sodelovanje. ● Med splošno javnostjo obstaja več potencialnega interesa za sprejemanje izsledkov raziskav in vključevanje v raziskovalno dejavnost, kot ga trenutno izkoriščamo.	● Nestabilno in negotovo projektno financiranje otežuje načrtovanje in ustvarjanje dolgoročnih raziskovalnih ciljev. ● Stagnacija in krčenje razpoložljivih sredstev za znanstvenoraziskovalno dejavnost domačih in tujih financerjih. ● Pomanjkanje sredstev za potrebne investicije javnih raziskovalnih zavodov. ● Visoke cene nepremičnin in najemnin v Ljubljani predstavljajo stanovanjske težave za zaposlene in gostujoče raziskovalce. ● Raziskovalne organizacije delujejo v polarizirani družbi, v kateri se znanstveno strokovna znanja vedno bolj postavljajo pod vprašaj.

1. Zagotavljanje znanstvene odločnosti

Osnovni cilj delovanja inštituta je zagotavljanje znanstvene odločnosti. Znanstvena odličnost inštituta pride do izraza predvsem preko različnih dosežkov znanstvene odličnosti. Vrednotenje dosežkov bo postalo sestavni del notranje samoevalvacije programskih skupin in kariernega napredovanja raziskovalcev. Vzpostavili bomo mehanizem notranje samoevalvacije programskih skupin, tudi s ciljem dinamičnega preoblikovanja skupin z vsakim novim obdobjem stabilnega financiranja. Zaradi ambicije, da se bo več raziskovalnih skupin uvrstilo med najboljše na svetu, se bo spodbujalo pridobljenih projektov prvega stebra okvirnega programa EU za raziskave in inovacije.

2. Zagotavljanje vrhunske raziskovalne infrastrukture

Vrhunska raziskovalna infrastruktura je osnovni pogoj za izvajanje vrhunskih raziskav. Inštitut razpolaga z vrhunsko raziskovalno infrastrukturo za digitalno humanistiko, ki je dobro vpeta v evropski sistem raziskovalnih infrastruktur. Podpirali bomo prizadevanja po dodatnem vključevanju v raziskovalne infrastrukture. Zadostna sredstva se bo namenjala tako za vzdrževanje kot za nadaljnji razvoj raziskovalne infrastrukture.

3. Zagotavljanje dodatnega projektnega financiranja

Raziskovalni programi, ki so financirani preko stabilnega financiranja, so lahko raziskovalno odlični samo v primeru, da jedrno skupino uveljavljenih raziskovalcev razširijo z dodatnimi mlajšimi raziskovalci. V ta namen morajo raziskovalne skupine pridobiti dodatna sredstva preko kompetitivnih projektov. Raziskovalce se bo načrtno spodbujalo k prijavljanju in pridobivanju raziskovalnih projektov. Prizadevali si bomo za diverzifikacijo virov financiranja.

4. Vključevanje v Evropski raziskovalni prostor

Posebna pozornost se bo namenjala vključevanju v mednarodne znanstvene projekte, predvsem iz okvirnega programa EU za raziskave in inovacije. Zaradi nuje po čim večji diverzifikaciji projektne finančne virov se bo večja pozornost namenila spodbudam za prijave na ostale perspektivne projektne razpise. Večja pozornost bo namenjena spodbujanju konzorcijskih projektov.

5. Odlično usposobljeni in motivirani zaposleni

Odlično usposobljeni in motivirani zaposleni so osnova vsake uspešne raziskovalne organizacije. V prihodnjih letih nameravamo rast števila zaposlenih umiriti in ga bolj strateško usmeriti. Glavne prioritete na kadrovskem področju bodo usmerjene na povečanje števila doktorskih študentov in mlajših perspektivnih raziskovalcev, s katero se bo ohranila sedanja ugodna starostna piramida, pritegnitev priznanih raziskovalcev in uravnoveženost in enakost spolov na vodilnih položajih. Do sedaj se je zaradi vzpostavljanja novih fleksibilnih raziskovalnih skupin spodbujalo dopolnilno zaposlovanje in delno zaposlovanje. V naslednjem obdobju bo večja pozornost namenjena vzpodbujanju kohezivnega in povezovalnega delovanja temeljnih raziskovalnih skupin in s tem prednostno zaposlovanje za polni delovni čas. Prednostna pozornost bo namenjena uravnavanju kariernega razvoja. Pristopilo k oblikovanju raziskovalnih skupin glede na različne profile raziskovalcev. Negativne posledice stalnega in občasnega dela na domu se bo zamejilo.

7. Internacionalizacija delovanja

Nadaljevali bomo s trendom širitve področja raziskovanja zgodovine iz pretežno slovenskega na širši jugoslovanski in (srednje)evropski raziskovalni prostor, razvojem digitalne humanistike ter širitvijo na dodatna perspektivna nišna področja raziskav. To bo dosegel tudi z dodatnim zaposlovanjem domačih in tujih raziskovalcev, ki so strokovnjaki za področja raziskav, katere inštitut še ne pokriva.

6. Multi- in interdisciplinarno usmerjena raziskovalna organizacija

Inštitut vedno bolj postaja interdisciplinarno usmerjena raziskovalna organizacija. Vendar pri tem obstaja nevarnost, da se bodo raziskave na področju zgodovine in digitalne humanistike odvijale preveč ločeno. Zato se bo spodbujalo skupne raziskave na obeh področjih. Dosedanje izkušnje tudi kažejo, da ima takšno povezovanje dobre nastavke za uspešne projektne prijave.

8. Okrepitev prenosa znanja

Prenos znanja je pomemben segment inštitutskega delovanja. Prenos znanja na področju humanistike je običajno povezan s področjem komuniciranja s strokovnjaki in komuniciranja z javnostjo. Inštitut bo organiziral različne večje dogodke, namenjene tako raziskovalcem kot širši javnosti. Obenem bo preko dejavnosti digitalizacije kulturne in znanstvene dediščine omogočal odprti dostop do številnih zbirk raziskovalnih podatkov. Še naprej bomo aktivno razvijali program gostujočih raziskovalcev.

9. Krepitev družbenega vpliva

V humanistiki se družbeni vpliv praviloma ne odraža neposredno. Na inštitutu spodbujamo raziskovalce in raziskovalne skupine, da v svoje raziskovalne dejavnosti vključijo vse tiste dodatne dejavnosti, ki bodo prispevale k nastanku družbenega vpliva. Obenem pa tudi nudimo podporo tistim raziskovalnim rezultatom, ki imajo velik potencial za doseganje družbenega učinka. Kulturna dediščina ima velik potencial za uresničitev družbenega vpliva, zato je smiselno vlagati dodatne napore tudi na tem področju.

10. Zagotavljanje učinkovite in fleksibilne organiziranosti inštituta

Visok delež projektnega financiranja vnaša visoko stopnjo negotovosti v finančno poslovanje inštituta. Zato je učinkovita in fleksibilna organiziranost inštituta ključni element pri stabilizaciji finančnega poslovanja. Inštitut bo nastale presežke prihodkov nad odhodki namenjal za financiranja nakupa raziskovalne opreme, investicije v osnovna sredstva in za razvoj ključnih dejavnosti, pomembnih za pridobivanje dodatnih projektov.

11. Reševanje prostorske problematike

Zaradi hitrega naraščanja števila zaposlenih se inštitut v zadnjem času sooča z vedno večjo prostorsko stisko. Prostorsko stisko se bo reševalo z ugodnimi najemi in selitvijo dela dejavnosti na nove lokacije. Širitev dejavnosti na novih lokacijah ima lahko negativen vpliv na načrtovano krepitev kohezivnosti raziskovalnih skupin, kar bo potrebno upoštevati pri načrtovani kadrovske politiki.

dr. Andrej Pančur

direktor Inštituta za novejšo zgodovino